

RAHVUSVAHELISED REEGLID
LAEVADE KOKKUPÕRGETE
VÄLTIMISEKS MEREL

LAEVASÕIDU JA MEREKAUBANDUSE EDENDAMISE SELTSI
„LAEVANDUS“ VÄLJAANNE. TALLINN, 1937.

RAHVUSVAHELISED REEGLID
LAEVADE KOKKUPÕRGETE
VALTIMISEKS MEREL

29222

2.

Trükikoda J. Roosileht & Ko Tallinnas, Lühike jalg 4.

A-13216

Rahvusvahelised reeglid laevade kokkupõrgete vältimiseks merel.

(Väljavõte „R. T.“ nr. 40 — 1935. a.)

Sissejuhatus.

Järgnevad reeglid on maksvad kõigile laevadele merel ja sellega ühenduses olevail vetel, kus liiguvad merelaevad.

Järgnevais reegleis loetakse iga purjede, kuid mitte auru abil liikuv aurik, purjelaevaks ja iga auru abil liikutav laeva, kannab see purjesid või mitte, aurulaevaks.

„Aurulaeva“ all mõistetakse kõiki masinajõul liikuvaid laevu.

Termin „auru abil liikuv“ tähendab igasuguse mehaanilise jõu abil.

Laev on „käigus“ käesolevate reeglite mõttes, kui ta ei seisa ankrus, ei ole kinnitatud kalda külge ega kinni madalikul.

Laeva pikkuse all mõeldakse tema registreerimise tunnistusel märgitud pikkust.

Määrused tulede jne. suhtes.

Sõna „nähtav“ neis reegleis tulede suhtes tähendab — nähtav selge ilmaga pimedal ööl.

Artikkel 1.

Määrusi tulede suhtes peab täitma igasuguse ilmaga päikese loodest kuni tõusuni ning selle aja jooksul ei tohi näidata ühtki teist tuld, mida võiks siin ettekirjutatud tuledega vahetada või mis võiksid nende nähtavust halvendada.

Artikkel 2.

Käigusolev aurulaev peab kandma:

a) Fokk-mastis või selle ees, kui laev on fokk-mastita, siis laeva vööris, üht heledat valget tuld. Tuli olgu selline, et ta katkestamatult ning ühtlaselt valgustaks 20 rumbi silmapiirist ning asetatud nii, et ta valgustaks 10 rumbi kummagile poole laeva, s. t. otse laeva ninast kuni 2 rumbi taha-

poole traaversit mõlemale poole. Tule tugevus olgu niisugune, et see paistaks vähemalt 5 miili kauguseni.

b) Kas ees- või tagapool punkt a mainitud valget tuld teist valget tuld sama konstruktsiooni ja iseloomuga.

Teine valge tuli ei ole nõutav laevadel pikkusega alla 45,75 m, kuid nad võivad kanda seda.

c) Need kaks valget tuld peavad kiili sihis olema asetatud nii, et üks on teisest vähemalt 4,57 m kõrgemal ja selles kohal, et madalam tuli on eespool kõrgemat tuld ja kõrgemal artikkel 2 punktides d ja e tähendatud tuledest. Tulede vertikaalne vahe olgu vähem kui horisontaalne vahe. Alumine neist kahest tulest või kui ainult üks kantakse, siis see olgu laeva kerest vähemalt 6,10 m kõrgemal või kui laeva laius on üle 6,10 m siis vähemalt selle laiuse kõrgusel, kuid siiski ei tarvitse see tuli laeva kerest üle 12,19 m kõrgemal olla.

d) Parem pool — roheline tuli, mis seesuguse ehitusega, et ta valgustab katkestamatult 10 rumbi silmapiirist ja on asetatud nii, et valgus algab otse nina sihist ja ulatub 2 rumbi tahapoole traaversit paremale poole ning on niisuguse tugevusega, et paistaks vähemalt 2 miili kauguseni.

e) Pahemal pool — punane tuli, mis seesuguse ehitusega, et ta valgustab katkestamatult 10 rumbi silmapiirist ja on asetatud nii, et valgus algab otse nina sihist ja ulatub 2 rumbi tahapoole traaversit pahemale poole ning on niisuguse tugevusega, et paistaks vähemalt 2 miili kauguseni.

f) Ülalkirjeldatud punane ja roheline tuli olgu parda poolt varustatud varilauaga, mis ulatub vähemalt 0,91 m ettepoole tuld, et takistada tulede nähtavust üle vööri teisele poole laeva.

Kui erilise konstruktsiooniga sõjalaevad ei saa täpsalt täita selle artikli nõudeid tulede positsiooni ja nähtavuse kauguse suhtes, siis tuleb neid määrusi täita nii hästi kui olud võimaldavad.

Artikkel 3.

Kui aurulaev pukseerib teist laeva, peab ta peale pardatulede kandma kaht heledat valget tuld vertikaaleslt ülestikku vähemalt 1,83 m vahega. Kui aga pukseeritavaid laevu on üle ühe ning karavani pikkus, mõõdetud pukseeriva laeva ahtrist viimase pukseeritava laeva ahtrini, on üle 183 m, siis peab ta kandma lisaks veel kolmanda heleda valge tule 1,83 m kas kõrgemal või madalamal esimesest kahest tulest. Iga tuli neist olgu sama ehituse ja iseloomuga ning üks neist kantav samas kohas kui artikkel 2 a nimetatud valge tuli,

alumist tuld tuleb kanda vähemalt 4,57 m kõrgemal laeva kerest.

Pukseerivale ja pukseeritavale laevale, välja arvatud viimane laev karavanis, lubatakse kanda artikkel 10 nõutud tule asemel üht väikest valget tuld korstna või ahter-masti taga pukseeritava laeva tüürimise hõlbustamiseks, kuid see tuli ei tohi nähtav olla ettepoole traaversit.

Artikkel 4.

a) Laev, mis õnnetuse läbi kaotanud juhtimisvõime, peab kandma hästi nähtaval kohal, aurulaev aga artikkel 2 a ja b nõutud tulede asemel, 2 punast tuld vertikaalselt ülestikku vähemalt 1,83 m vahega nii asetatult, et alumine tuli oleks vähemalt 4,57 m laeva kerest kõrgemal. Tulede tugevus olgu selline, et nad oleksid nähtavad ümberringi vähemalt 2 miili kauguseni. Päeval peab niisugune laev samal kohal kandma ülestikku 2 musta kera või kerataolist eset läbimõõduga 0,61 m vähemalt 1,83 m vahega.

b) Laev, mis allvee telegraafi kaablit paneb või tõstab, peab kandma artikkel 2 a ja b nõutud tulede asemel 3 tuld vertikaalselt ülestikku vähemalt 1,83 m vahedega nii asetatult, et alumine tuli oleks vähemalt 4,57 m laeva kerest kõrgemal. Ülemine ja alumine neist tuledest peavad olema punased, keskmine aga valge. Tulede tugevus olgu selline, et nad oleksid nähtavad ümberringi vähemalt 2 miili kauguseni. Päeval peab niisugune laev kandma hästi nähtaval kohal vertikaalselt ülestikku vähemalt 1,83 m vahedega 3 vähemalt 0,61 m läbimõõduga eset, nendest ülemine ja alumine kerakujulised — punased, keskmine aga rombikujuline — valge.

c) Selles artiklis kirjeldatud laevad ei tohi kanda, kui nad pole käigus, pardatulesid, käigus olles aga peavad nad neid kandma.

d) Selles artiklis nõutud tuled ja esemed on teisile laevadele märgiks, et neid kandev laev pole juhitud ega või teed anda. Need märgid pole siiski häda- ja abivajamise signaalid, millised on toodud artikkel 31.

Artikkel 5.

Purjelaev käigus ja iga pukseeritav laev peavad kandma tulesid, mis artikkel 2 on ette kirjutatud käigusolevaile auru-laevadele, välja arvatud seal nimetatud valged mastituled, milliseid nad kunagi ei tohi kanda.

Artikkel 6.

Kui, nagu see väikesil laevadel halva ilmaga käigus juhtub, rohelist ning punast pardatuld on võimata asetada oma kohale, siis peavad mõlemad tuled kättesaadavas kohas tarvitamisvalmilt põlema. Teisile laevadele ehk nende lähenedes tuleb kokkupõrke vältimiseks neid tulesid vastavalt küljelt aegsasti näidata, nii et nad oleksid selgesti näha, ja et rohelist tuld ei nähtaks pahemalt ega punast paremalt poolt, ning, kui võimalik, üle 2 rumbi vastaval küljel tahapoole traaversit.

Et nende kantavate tulede tarvitamist hõlbustada ja eksitusi vältida, peavad laternad tuledele vastavalt värvitud ja sobivate varilaudadega varustatud olema.

Artikkel 7.

Aurulaevad alla 40 ja purje- ning sõulaevad alla 20 brutto reg. tonni ning sõupaadid käigus ei tarvitse kanda artiklis 2 nõutud tulesid. Kui nad neid ei kanna, siis peavad olema varustatud järgmiste tuledega:

1. Aurulaevad alla 40 brutto reg. tonni peavad kandma:

a) laeva vöörosas korstna ees või küljes, hästinähtaval kohal, shautekist vähemalt 2,75 m kõrgemal 1 heledat valget tuld niisuguse ehituse ja paigutusega, nagu ette kirjutatud artiklis 2 a; tule tugevus olgu selline, et see paistaks vähemalt 3 miili kauguseni;

b) roheline ja punane pardatuli olgu ehitatud ja asetatud nii, nagu nõuab artikkel 2 d ja e ning sellise tugevusega, et nad paistaksid vähemalt 1 miili kauguseni; või nende asemel 1 kahepoolega latern, mis näitab vastavalt rohelist ja punast tuld laeva ninast kuni 2 rumbi tahapoole traaversit Seda laternat tuleb kanda vähemalt 0,91 m allpool valget tuld.

2. Väikesed aurupaadid, millistega on varustatud mere-laevad, võivad kanda valget tuld ka madalamal kui 2,75 m shautekist, kuid siiski kõrgemal pardatuledest või p. 1 b tähendatud kahepoolega laternast.

3. Alla 20 brutto reg. tonni sõu- ning purjelaevad peavad, kui nad ei kanna pardatulesid, kandma hästinähtavas kohas laternat rohelise tulega ühel ja punasega teisel pool, sellise tugevusega, et see paistaks vähemalt 1 miili kauguseni nii, et punast tuld ei nähtaks paremalt ega rohelist pahemalt poolt. Kui seda tuld on võimata kinnitada kohale, siis peab ta põlema kättesaadavas kohas ning seda tuleb aegsasti näidata kokkupõrke vältimiseks.

4. Väikesed sõupaadid kas purjede või aerude all peavad valmis hoidma valge tulega laternat ning seda tuld kokkupõrke vältimiseks aegsasti näitama.

Selles artiklis loetletud laevad ei tarvitse kanda artiklis 4 ja artiklis 11 viimases lõikes ettekirjutatud tulesid.

Artikkel 8.

Purje-lootsilaevad, mis oma tegevusjaamas lootsiteenistusel asuvad, kuid ei ole ankrus, ei või teisile laevadele määratud tulesid tarvitada, vaid peavad kandma üht valget tuld mastitopis, mis on nähtav ümberringi vähemalt 3 miili kauguseni; peale selle peavad näitama lühikeste, vähemalt 10-minutiliste vaheaegade järgi valgushelki või helke.

Teisile laevadele või nende lähenedes peavad neil pardatuled tarvitamiseks kättesaadavalt põlemas olema ja peavad neid lühikeste vaheaegade järele vilgutama või näitama, et oma sõidusuuna ilmutada, kuid roheline tuli ei tohi paemale ega punane paremale poole paista.

Selline purje-lootsilaev, mis teisele laevale peab külge tulema lootsi andmiseks, võib valget tuld mastitopis kandmise asemel näidata ning ülalnimetatud pardatulede asemel käsitamiseks valmis hoida laternat, millel ühelt pool roheline — teiselt pool punane klaas, seda nii käsitades, nagu ülal kirjeldatud.

Auru-lootsilaev, mis oma tegevusjaama lootsiteenistusele asub, kuid ei ole ankrus, peab purje-lootsilaevadele ettekirjutatud tuledele ja helkidele lisaks kandma 2,40 m allpool valget mastituld veel 1 punast tuld, mis paistab ümberringi vähemalt 3 miili kauguseni ja ka käigus olevatelt laevadelt nõutavaid pardatulesid.

Kõik lootsilaevad, olles lootsiteenistusel ning ankrus, peavad kandma ülalkirjeldatud tulesid ning näitama helke, kuid pardatulesid ei tule näidata.

Lootsilaevad, kui nad pole oma kohuste täitmisel, peavad kandma samu tulesid, mis teisedki laevad nende klassis ja suuruses.

Artikkel 9.

Käigus olevad kalalaevad ja -paadid peavad siis, kui nad pole kohustatud kandma või näitama selles artiklis allpool loetletud tulesid, kandma samu tulesid, kui teisedki käigus olevad laevad vastavas suuruses.

a) Tekita paadid, s. o. niisugused, mis üleni tekiga kaetud ei ole, mis neid merevee eest kaitseks, peavad öösisel

kalapüügil, kui nende püügiriistad horisontaalselt üle 45,72 m paadist vabasse sõiduvette ei ulatu, kandma üht ümberringi nähtavat valget tuld. Tekita paadid öösisel kalapüügil vette lastud püünistega, mis horisontaalselt kaugemale kui 45,72 m paadist vabasse sõiduvette ulatuvad, peavad kandma üht ümberringi nähtavat valget tuld ja peale selle teiste laevade lähenemisel või neile lähenedes, näitama veel teist valget tuld, mis vähemalt 0,91 m allpool esimest ja horisontaalsihis vähemalt 1,50 m sellest oleks välja lastud püüniste suunas.

Selles punktis loetletud tulede tugevus olgu selline, et need paistaksid vähemalt 2 miili kauguseni.

b) Laevad ja paadid, välja arvatud p. a nimetatud tekita paadid, peavad triivvõrkudega kalu püüdes niikaua kui püünised on täiesti või osalt vees, kandma 2 valget tuld hästinähtavas kohas. Need tuled olgu asetatud nii, et vertikaalvahe ei oleks vähem kui 1,80 m ega rohkem kui 4,50 m ning et horisontaalvahe kiili sihis mõõtes ei oleks vähem kui 1,50 m ega rohkem kui 3 m. Alumine neist tuledest peab olema veesolevate püüniste sihis ning mõlemad tuled olgu nähtavad ümberringi vähemalt 3 miili kauguseni.

c) Laevad ja paadid, välja arvatud punkt a nimetatud tekita paadid, õngedega kalapüügil, kui õngenöörid on väljas ning nad ise ankrus või õngede veest välja tõmbamisel, kui nad pole ankrus või paigal p. h mõttes, peavad kandma samu tulesid kui triivvõrkudega kalapüüdvad laevad. Õngenööre välja lastes või neid järelvedades peavad nad kandma tulesid nagu neid auru- või purjelaevad käigus olles kannavad.

d) Laevad, mis traalivad, mille all mõeldakse mõne riista vedamist mööda merepõhja, peavad kandma:

1. Kui aurulaevad — siis artikkel 2 a nimetatud valge tule asemel ja kohal 1 kolmevärvilist laternat, mis on nii konstrueeritud ja asetatud, et näitab valget tuld otse eest 2 rumbi kumbagile poole ning sealt peale rohelist ja punast tuld kuni 2 rumbi tahapoole traaversit paremale ja pahemale poole vastavalt. Allpool seda kolmevärvilist laternat, mitte vähem kui 1,80 m ega rohkem kui 3,60 m sellest — heledat valget tuld, mis paistab ühtlaselt ja katkestamatult ümberringi.

2. Kui purjelaevad — siis laternat, mis on konstrueeritud nii, et näitab ühtlast heledat valget katkestamata tuld ümberringi. Teisile laevadele või nende lähenedes peavad nad aegsasti näitama hästi nähtavalt kohalt tulehelki või tulelonti kokkupõrke vältimiseks.

Kõik punkt d alajaotuses 1 ja 2 loetletud tuled peavad olema nähtavad vähemalt 2 miili kauguseni.

f) Kalalaevad ja -paadid võivad igal ajal peale tulede, mis nad selle artikli järgi kandma ja näitama peavad, näidata veel helki ning tarvitada ka töö juures vajalikke tulesid.

g) Iga kalalaev või -paat pikkusega alla 45,72 m peab ankrus olles välja panema ühe valge ümberringi vähemalt kahe miilini paistva tule.

Iga kalalaev pikkusega 45,72 m või rohkem peab ankrus olles välja panema ühe valge ümberringi vähemalt kahe miilini paistva tule ning peale selle veel teise tule, nagu see on artiklis 11 vastava pikkusega laevadele ette kirjutatud.

Kui niisugune laev, pikkusega alla 45,72 m või 45,72 m või üle selle, on võrgu või teise püünise külge kinnitatud, siis peab ta teiste laevade lähenedes näitama lisa valget tuld, mis on vähemalt 0,90 m allpool ankrutuld ning vähemalt 1,50 m horisontaalsihis sellest püüniste suunas.

h) Kui laev või paat kalapüügil jääb paigale seisma selle tõttu, et ta püünised kalju või mõne muu takistuse külge kinni jäid, peab ta päeval ülestõmbama punkt k ettekirjutatud päevasignaali ning öösel näitama ankrulolevaile laevadele ettekirjutatud tuld ehk tulesid; uduga, sumuga, lumesaju ja raske vihmavalinguga aga andma ankrul seisva laeva udu-signaale (vaata punkt d ja artikkel 15 viimane lõige).

i) Uduga, sumuga, lumesaju ja raske vihmavalinguga peavad kõik 20 br. reg. tonnilised ja suuremad laevad triivvõrkudega püügil, kui võrgud kinnitatud laevale, samuti laevad, mis põhjanoodaga või mõne teistsuguse noodaga kalu püüavad ja ka püügilaevad välja lastud õngedega, vähemalt kord minutis ühe hääle andma; aurikud vile või sireeniga ning purjekad udupasunaga. Iga häälesignaali peab järgnema kella kõlistamine. Alla 20 br.-reg. tonnilisile kalalaevadele ja paatidele ei ole need signaalid kohustuslikud; kui nad neid signaale ei anna, siis peavad nad mingisugust muud selget ja tugevat häälesignaali vähemalt kord minutis tegema.

k) Kõik kalalaevad ja -paadid kalapüügil võrkudega, õngedega või trouliga, peavad käigus olles päeval näitama oma töö tunnusemärgina paremini nähtaval kohal korvi. Välja lastud, püünistega ankrus olles peavad need laevad ning paadid teiste laevade lähenedes näitama sama signaali sealt poolt küljest, kust teised võivad vabalt mööduda. Laevad, mis on kohustatud kandma või näitama selles artiklis nõutud tulesid, ei tarvitse kanda artikkel 4 a ja artiklis 11 viimases lõikes ettekirjutatud tulesid.

Artikkel 10.

Käigusolev laev peab oma ahtris kandma valget tuld niisuguse ehituse, paigutuse ning varjatusega, et valgustab katkestamatu tulega 12 rumbi silmapiirist, nimelt 6 rumbi otse tagant kumbagile poole ja niisuguse tugevusega, et pais-taks vähemalt kahe miili kauguseni. Seda tuld tuleb kanda võimalust mööda pardatuledega ühel kõrgusel.

Kui vähemad laevad halva ilmaga või mõnel kaaluval põhjusel ei saa seda tuld kanda alaliselt, siis peavad nad hoidma selle tule põlemas kättesaadavalt ning aegsasti näita-ma järgnevale laevale selle lähenedes kokkupõrke välti-miseks.

Pukseerijate ja pukseeritavate laevade kohta vaata ar-tikkel 3 viimane lõige.

Artikkel 11.

Alla 45,72 m pikk laev peab ankrul olles kandma vöö-ris hästinähtavas kohas, kuid mitte üle 6,10 m laevakerest kõrgemal, üht valget tuld laternas, mis konstrueeritud nii, et tuli valgustab selgelt, ühtlaselt ja katkestamatult ümberringi, nähtavusega vähemalt kaks miili.

45,72 m või pikem laev peab ankrul olles kandma vöö-ris mitte alla 6,10 m ja mitte üle 12,19 m laevakerest kõrge-mal ülalnõutud tuld ning teist samataolist tuld ahtris või ahtri lähedal vähemalt 4,57 m madalamal esimesest.

Päikese tõusust — loodeni peavad kõik laevad faar-vatril või selle läheduses ankrus olles kandma vööris pare-mini nähtaval kohal ühte 0,61 m läbimõõduga musta kera.

Laev, mis faarvartil või selle lähedal madalikul kinni istub, peab kandma öösel ülalnõutud ankrutuld või tulesid, ning peale selle veel artiklis 4 a ettekirjutatud 2 punast tuld; päeval aga paremini nähtavas kohas 3 musta kera 0,61 m läbimõõduga igäüks, vertikaalselt üksteise kohal.

Artikkel 12.

Iga laev võib endale tähelepanu juhtimiseks tarbekorral näidata peale neis reegleis nõutud tulede veel valgushelki või kasutada pauku või muud mõjuvat häälesignaali, kuid niisu-gust, mida ei või vahetada ettekirjutatud häda- või udusig-naaliga.

Artikkel 13.

Need reeglid ei riiva ega takista erimäärusi, mis iga riigi valitsuse poolt maksma pannakse lisa seis- ja märktulede kohta kahe või enam sõjalaevade või kaitse all liikuvate lae-

vade jaoks; samuti laevaomanike poolt vastavate valitsuste nõusolekul tarvitusele võetud ning seadusepäraselt registreeritud ja avaldatud tundesignaali kasutamist.

Artikkel 14.

Purjede abil edasi minev laev, kuid ühtlasi auru- või mõne teise mehaanilise jõu all, peab kandma päeval hästi nähtaval kohal vööris 1 musta koonust, mille aluse läbimõõt on 0,61 m, tipuga ülespoole.

Häälesignaalid udu ajal.

Artikkel 15.

Kõik käesolevas artiklis käigus olevaile laevadele ettekirjutatud signaalid tulevad anda:

1. „Aurulaevadel“ — vile või sireeniga.
2. „Purjelaevadel ja pukseeritavail laevadel“ — udupasunaga.

Sõna „pikk hääl“, tarvitata käesolevas artiklis, tähendab häält kestvusega 4—6 sekundit.

Aurulaev peab olema varustatud mõjuvõimsa vile või sireeniga, mis häälitseb auru või mõne muu asendaja abil ning mis nii on asetatud, et hääle levimine ei oleks takistatud; peale selle küllalt võimsa mehaanilisel teel häälitseva udupasunaga ja kellaga. Purjelaevad 20 br. reg. tonni ja suuremad olgu varustatud samasuguse udupasuna ja kellaga.

Udu, sumu, lumesaju ja tugeva vihmavalinguga nii öösel kui päeval tuleb käesolevas artiklis kirjeldatud signaali kasutada järgmiselt:

a) Edasiliikuv aurulaev peab andma mitte üle 2-minutiste vaheaegadega ühe pika hääle.

b) Käigusolev aurulaev, kuid stopatud masinaga ning edasi liikumatu, peab andma mitte üle 2-minutiste vaheaegadega 2 umbes ühe sekundilise vahega üksteisele jäegnevat pikka häält.

c) Käigusolev purjelaev peab andma vähemalt kord minutis: kui ta on paremal halsil — 1 hääle, pahemal — 2 üksteisele järgnevat häält ning tagantpoolt traaversit puhuva tuulega — 3 üksteisele järgnevat häält.

d) Ankrusolev laev peab vähemalt kord minutis kõlistama kiiresti kella umbes 5 sekundit.

Laevadel, mis üle 106,75 m pikad, peab kella kõlistama vööri osas ning peale selle laeva ahtriosas vähemalt kord minutis, löödama gongi või muud sarnast instrumenti, mille toon erineb kella helinast.

e) Pukseeriv, allvee telegraafi kaablit panev või tõstev ning käigus olev laev, milline ei saa teed anda juhtimise või nende reeglite nõudekohase manöövri võimetuse tõttu, peab andma selle artikli lõigetes a, b ja c ettekirjutatud signaalide asemel mitte üle 2-minutiliste vaheaegadega 3 üksteisele järgnevat häält, nimelt 1 pikk hääl ja selle järele 2 lühikest.

Pukseeritav laev või kui mitu laeva pukseeritakse, siis viimane neist peab andma mitte üle 2-minutiliste vaheaegadega 4 üksteisele järgnevat häält, nimelt 1 pikk hääl ja selle järele 3 lühikest. See signaal ei ole nõutav, kui võimata on pidada laeval mehi.

Kui võimalik — peab pukseeritav laev andma seda signaali kohe pukseeriva laeva signaali järgi.

f) Faarvatril või selle lähedal kinni olev laev peab andma punktis d ettekirjutatud signaali ning lisaks sellele 3 selget ja eraldatavat lööki kellaga kohe selle signaali eel ja järel.

Alla 20 br. reg. tonnised purjelaevad ja paadid ei ole kohustatud andma ülalnimetatud signaale; kuid kui nad neid ei anna, siis peavad nad vähemalt kord minutis tegema mõne teise tugevakõlalise signaali.

Laeva kiirus olgu vähendatud udus jne.

Artikkel 16.

Iga laev peab udus, sumus, lumesajuga ning raske vihmalinguga liikuma mõõduka kiirusega, hoolega valitsevaid olusid ja tingimusi silmas pidades.

Aurulaev, kuuldes tõenäoliselt eespoolt traaversit udu-signaali teiselt laevalt, mille positsioon pole kindel, peab nüpalju kui olud sel juhul seda lubavad, oma masina stoppama ja siis ettevaatlikult navigeerima, kuni kokkupõrke hädaoht on möödunud.

Rooli- ja sõidureeglid.

Sissejuhatus.

Kokkupõrke hädaoht.

Kokkupõrke hädaohtu võib, kui olud lubavad, kindlaks teha läheneva laeva hoolsal peilimisel kompassi abil. Kui peilung tunduvalt ei muutu, siis püsib kokkupõrke hädaoht.

Artikkel 17.

Kui kaks purjelaeva lähenevad üksteisele nii, et kokkupõrke hädasoht tekib, siis üks peab teisele teed andma toimides nagu määratud alamal, nimelt:

a) Täistuult purjetav laev peab teed andma tihttuult purjetavale laevale.

b) Tihttuult pahemal halsil purjetav laev peab teed andma tihttuult paremal halsil purjetavale laevale.

c) Kui mõlemad purjetavad täistuules, kuid eri halsil, siis peab laev, millele tuul puhub pahemalt poolt, teed andma teisele laevale.

d) Kui mõlemad purjetavad täistuult samal halsil, siis peab pealttuule olev laev alltuule olevale laevale teed andma.

e) Laev, millel on tuul otse tagant, peab teed andma teisele laevale.

Artikkel 18.

Kui kaks aurulaeva tulevad otse või peaaegu otse üksteisele vastu, nii et kokkupõrke hädasoht tekib, siis peavad mõlemad laevad muutma oma kurssi paremale, et mööduda üksteisest pahempardaga.

See artikkel leiab kohaldamist ainult siis, kui kaks laeva otse või peaaegu otse vastamisi lähenevad, nii et kokkupõrke hädasoht tekib, kuid ei ole kohaldatav, kui mõlemad oma kurssi hoides üksteisest vabalt mööduvad.

Ainsad juhud, mille kohta see artikkel käib, on kui kaks laeva otse või peaaegu otse vastamisi lähenevad; teiste sõnadega juhud, kus päeval kumbki laev näeb teise laeva maste ühes sihis või peaaegu ühes sihis oma mastidega ja öösel juhud, kus mõlemad laevad nii asetsevad, et teise laeva mõlemad pardatuled näha on.

Seda artiklit ei kohaldata, kui päeval üks laev näeb teist oma ees tema kurssi lõikamas või kui öösel ühe laeva punase tulega on teise laeva punane või roheline teise roheline tuli vastastikku; või kui ees nähtub punane rohelisteta, või roheline punaseta; või kui mõlemad — roheline ja punane on küll näha, kuid mitte ees.

Artikkel 19.

Kui kahe aurulaeva kursid lõikuvad nii, et kokkupõrke hädasoht tekib, siis laev, mis näeb teist endast paremal pool, peab teisele teed andma.

Artikkel 20.

Kui auru- ja purjelaev niisugustes suunades sõidavad, et tekib kokkupõrke hädasoht, siis peab aurulaev purjelaevale teed andma.

Artikkel 21.

Kui nende reeglite alusel kahest laevast üks annab teisele teed, siis peab teine oma kurssi ja kiirust kinni pidama.

Märkus: Kui sumuga või mõnel teisel põhjusel kaks laeva on üksteisele nii lähedal, et kokkupõrget ei saa ära hoida ainult selle laeva manöövriga, mis teed peab andma, peab teine laev omalt poolt niisuguse manöövri tegema, mida tema kõige paremaks loeb kokkupõrke vältimiseks.

(Vaata artiklid 27 ja 29).

Artikkel 22.

Iga laev, mis on kohustatud nende reeglite alusel teisele teed andma, peab, kui olud sel juhul seda lubavad, hoiduma teise nina eest läbi sõitmast.

Artikkel 23.

Iga aurulaev, mis nende reeglite alusel on kohustatud teisele teed andma, peab teisele lähenedes tarbekorral käiku vähendama, stoppama või tagasikäigu andma.

Artikkel 24.

Neile reegleile vaatamata peab iga laev, mis teisele järgneb ning tahab mööda minna, hoiduma kõrvale eelmineva teelt.

Igat laeva, mis läheneb teisele laevale ükskõik millisest sihist rohkem kui 2 rumbi tagant poolt traaversit, s. t. sarnasest asendist möödamindeva laeva suhtes, et öösel tema teise laeva kumbagit pardatuld ei näe, loetakse möödaminevaks laevaks ning ei mingisugune edaspidine laevade vaheline peilungi muutmine ei tee möödaminevat laeva nende reeglite mõtte kohaselt kursilõikavaks laevaks ega võta temalt kohustust möödamindevale teed anda seni kui see pole lõplikult möödaminud.

Kui päeval möödaminev laev ei tea kindlasti kas ta on ees- või tagapool seda sihti teise laeva suhtes, siis peab ta kahtleval korral ennast lugema möödaminevaks laevaks ning teisele teed andma.

Artikkel 25.

Kitsais läbikäikudes peab iga aurulaev, kui see on teostatav ja hädaohuta, hoiduma sinna poole keskkanalit või faarvatrit, mis on paremal pool laevast.

Artikkel 26.

Purjelaevad käigus peavad teed andma purje kalalaevadele ning -paatidele, mis on püügil võrkude, õngede või troulidega. Need reeglid ei anna siiski ühelegi kalalaevale või -paadile õigust sellist faarvatrit, mida ka teised laevad peale kalalaevade või -paatide kasutavad, oma püünistega tõkestada.

Artikkel 27.

Neid reegleid täites ja tõlgitsedes peab alati küllaldast tähelepanu juhtima kõigile navigatsiooni ja kokkupõrke hädaohutudele, ning erilisile oludele, mis teevad paratamatuks neist reegleist kõrvalekaldumise, et vältida otsekohest hädaohutu.

Häälesignaaliid üksteisele nähtavate laevade tarvis.

Artikkel 28.

Käesolevas artiklis tarvitatav sõna „lühike hääl“ tähendab häält umbes 1 sekundilise kestvusega.

Kui laevad on üksteisele nähtavad, siis peab käigusolev aurulaev nende reeglite nõudel oma kurssi muutes selle muutuse teatavaks tegema vile või sireeniga järgmiselt: üks lühike hääl tähendab „ma muudan kurssi paremale poole“, kaks lühikest häält tähendavad „ma muudan kurssi pahemale“, kolm lühikest häält tähendavad „minu masin töötab täiel jõul tagasi“.

Algeline ettevaatus on igal laeval igal tingimusel tarviline.

Artikkel 29.

Miski neis reeglis ei vabasta vastutusest laeva, omanikku, juhti või meeskonda tagajärgede eest, mis võivad ette tulla hooletu tulede või signaalide kandmisel, korratul valvel, harilikul merepraktika või erakorraliste olude korral küllaldase ettevaatuse puudumisel.

Erandid sadamate ja sisenavigatsiooni kohta.

Artikkel 30.

Need reeglid ei riiva kohaliste võimude poolt sadamate, jõgede ja sisevete jaoks seadusepärastelt väljaantud erimääruste maksvust.

Hädasignaalid.

Artikkel 31.

Kui laev on hädas ja vajab abi kas teisilt laevadelt või kaldalt, siis on sellekohased signaalid järgmised, tarvitatult kas koos või lahus.

P ä e v a l:

1. Kahurpauk või muu plahvatussignaal antult umbes üks kord minutis.
2. Rahvusvahelise Koodi hädasignaal.
3. Kaugesignaal, koosnev nelinurgelisest lipust, mille all või peal on kera või midagi kerataolist.
4. Katkestamatu hääl mõnest udusignaali aparaadist.
5. Rahvusvaheline hädasignaal tehtud raadio-telegraafia või raadiotelefoniga või mõnel muul kaugesignaali-mise teel.

Ö ö s e l:

1. Kahurpauk või muu plahvatussignaal antult umbes üks kord minutis.
2. Tuleleegid laeval, näiteks põlevad tõrva- või õlinõud jne.
3. Raketid või tulekuulid, igas värvis ning kujul, lastud üks korraga, lühikeste vaheaegadega.
4. Katkestamata hääl mõnest udusignaal-aparaadist.
5. Rahvusvaheline hädasignaal tehtud raadio-telegraafia või raadiotelefoniga, või mõnel muul kaugesignaali-mise teel.

Keelatud on ülalloetletud signaalide kasutamine muuks kui ainult laeva häda väljendamiseks, samuti on keelatud muude signaalide tarvitamine, mida võib eksikombel pidada hädasignaaliiks.

A-13216

u